

7/575 192 3-

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 1481-1851
KONU : İstanbul Milletvekili
Sayın Abdulkadir AKSU'nun
yazılı soru önergesi

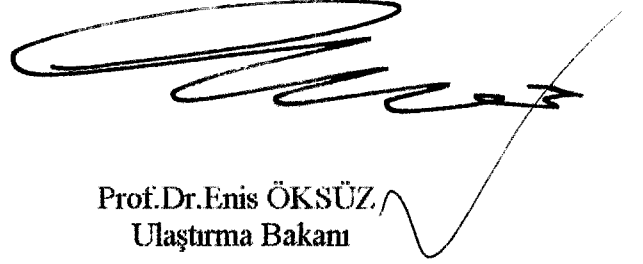
08 KASIM 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 18.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2193 sayılı yazımız.

İstanbul Milletvekili Sayın Abdulkadir AKSU'nun 7/575-1957 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Enis ÖKSÜZ
Ulaştırma Bakanı

EK:
1 Cevap formu (3 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULKADİR AKSU'NUN 7/575-1957 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU:

Bakanlığınızca hazırlanan ve 19.09.1999 tarihli resmi gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren “Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile, Yönetmelikte tarif edilen şartlara uyan bir havayolu firmasına;

- Diğer yer hizmeti kuruluşlarının Devlete ödemek zorunda olduğu yaklaşık 20 milyon dolarlık ruhsat ücretinden 18 milyon dolarlık tenzilat sağlanmak (değişiklik madde 5/g bendi),
- Diğer Yer Hizmeti Kuruluşlarının sahip olmaları gereken asgari 3 yaşındaki teçhizat yükümlülüğünden de muaf tutulmak (değişiklik madde 6/a bendi), suretiyle mezkur firmaya imtiyazlı bir şekilde yer hizmeti ruhsatı verilmesine imkan tanınmaktadır.

Buna göre ;

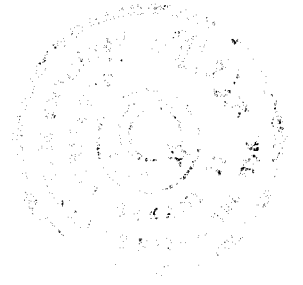
1- Devletin kaynak arayışı içinde olduğu günümüz şartlarında Devletin 17 Milyon dolarlık ruhsat gelirinden bir özel firma lehine eşitlik ilkesine aykırı olarak vazgeçilmesinin sebebi nedir ?

2- Diğer firmaların enaz 25 Milyon dolarlık yeni teçhizata sahip olmaları şart koşulduğu ve böylece uluslararası normlara uygun bir şekilde yer hizmetleri kuruluşlarının modern teknik kapasiteye sahip olmaları amaçlandığı halde; yukarıda zikredilen özel firmanın söz konusu teçhizat şartından muaf tutulmasına hizmetin gereğiyle, idari işlemlerdeki objektiflik ilkesiyle ve kamu yararıyla nasıl bağdaştırmaktasınız.?

3- Kamuoyundan bu konuda gelen eleştiriler üzerine yeni yer hizmetleri ruhsatını ihtiyaç vukuunda tahsis suretiyle değil, ihale yolu ile verileceğini açıkladığınız halde, (bkz.17.09.1999 tarihli Milliyet gazetesi, Güngör Uras köşesi) yayımlanan yönetmelikte bu konuda ihale usulüne yer verilmemiş olmasını nasıl açıklamaktasınız ?

CEVAP:

1- Yapılan yönetmelik değişikliği ile, herhangi bir özel firma lehine eşitlik ilkesine aykırı olarak tasarrufta bulunulmamış; Yerli Havayolu taşıyıcılarının elindeki teçhizat ve personelin daha rantabl kullanılarak atıl kapasitenin ülke ekonomisine kazandırılması; Yer hizmetlerinde rekabet artırıcı ortamın yaratılarak, daha geniş açılımlı haklı rekabet ortamının yaratılması ve bunun sonucunda ülke turizmine katkı sağlanması ile hizmet kalitesinin uluslararası standartlara yükseltilerek, hizmetin daha etkin ve emniyetli olarak yerine getirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, 1996 yılından önce yürürlükte bulunan Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde, yerli havayolu taşıyıcılarının kendileri dışında başka havayolu taşıyıcılara da yer hizmetleri yapma yetkileri tekrar iade edilerek, mağduriyetleri giderilmiştir.

1996 yılında çıkarılan Yönetmeliğe istinaden Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan çalışma ruhsatı ücret tarifesine göre, yer hizmet kuruluşları A Grubu Dış Hat Çalışma Ruhsatları ilk verilmiş ücretleri olarak Atatürk Havalimanı için 6.675.000 \$, Antalya Havalimanı için 4.502.000 \$, Adnan Menderes, Dalaman, Milas-Bodrum ve Kapadokya Havalimanları için 2.330.000 \$, Esenboğa Havalimanı için 1.267.500 \$, Adana ve Trabzon Havaalanı için 244.000 \$ ve Diğer Havaalanları için 122.000 \$ belirlenmiş olup, 17 Milyon dolarlık ruhsat ücreti söz konusu değildir. Bugüne kadar hiçbir yer hizmeti kuruluşu böyle bir meblağ ödememiştir. Mevcut yer hizmetleri kuruluşlarımızdan HAVAŞ ve ÇELEBİ ilk ruhsat ücreti bedeli olarak Atatürk, Adnan Menderes, Antalya, Esenboğa Havalimanlarında çalışma yapmak üzere yaklaşık 10.000 \$ ödeyerek ruhsat sahibi olmuşlardır.

Ayrıca, Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile YAZEKS İç ve Dış Tic. A.Ş. arasında imzalanan satış sözleşmesinin 15. maddesinde;

“ İdare hisse çoğunluğuna sahip olduğu kamu kuruluşlarının Sivil Havacılık kuralları çerçevesinde ALİCT'nin, İDARE'ye olan borçlarının tamamı ödeninceye kadar, ticari yer hizmeti işletmesi (kendi dışındaki hava taşıtlarına) yapmayacağını kabul ve beyan eder “ hükmü ile, Kamu Kuruluşlarına ait havayollarının iki yıl süreyle, (Haziran-1995-Haziran-1997) yer hizmetleri yapmaması için korumacılık hakkı tanınmış; ancak HAVAŞ, fiili olarak bu süreyi 5 yıl olarak kullanmıştır.

Yine, HAVAŞ'ın özelleştirilmesi ile ilgili olarak ihaleye katılacakların verecekleri tekliflere ilişkin hususları içeren dökümanın 3.maddesinin 5. paragrafında;

“ Sivil Havacılık Mevzuatında belirtilenler dışında hukuki konularda İdare'nin herhangi bir düzenleme yapma yetkisi bulunmamaktadır. Piyasaya yeni girecek firmalar mevcut mevzuat hükümlerine tabidir” ifadesine yer verilerek, özelleştirmeden sonra, yeni yer hizmetleri kuruluşlarının piyasaya girmesinin ve bu hizmetleri yapmasının serbest olduğu hususu da ihaleye katılan şirketlerin bilgisine sunulmuştur.

Böylece, havaalanlarındaki yer hizmetlerinin rekabete açılması, bu son yapılan Yönetmelik değişikliği ile hayata geçirilmiştir.

Havayolu taşıyıcıları A Grubu çalışma ruhsatı almadan en az 3 yıl önce, kendilerine yer hizmeti verebilmek için alacakları B Grubu çalışma ruhsatı ücretlerini, her iki yılda bir temdit ücretlerini, personelinin her yıl için havaalanına giriş kart ücretleri ile apronda kullandıkları araç ve teçhizatın plaka ücretlerini 3 yıl süreyle ödedikten sonra, ilaveten A Grubu çalışma ruhsatı ücretlerinin temdit ücretlerini de ödeyecekleri için devletin herhangi bir gelir kaybına uğratılması söz konusu değildir.

2- Yönetmeliğin 14. maddesinin “a” bendindeki “ DHİMİ tarafından belirlenen En Az Teçhizat Listesi”nde yer alan ve özelliği olan teçhizatın, çalışma ruhsatına esas denetimin yapıldığı gün itibarıyla azami 3 yaşında (3 yaş dahil) olması zorunludur.

Ancak, en az üç uluslararası trafiğe açık havalanında teşkilatlanarak, kendi uçaklarına yer hizmet türlerinin tamamını veya asgari yolcu trafik, yük kontrolü ve haberleşme ile ramp hizmetlerini vermek üzere en az üç yıllık B grubu çalışma ruhsatına sahip yerli hava taşıyıcılarının, A grubu çalışma ruhsatı talepleri halinde, DHMİ tarafından belirlenen En Az Teçhizat Listesi'nde yer alan ve "Özelliği Olan Teçhizat", ilk çalışma ruhsatı verilmesi esnasında, yaş sınırından muafır " hükmünden anlaşılabacağı üzere, havayolu taşıyıcıları için herhangi bir teçhizatın muat tutulması söz konusu olmayıp, yalnızca ilk çalışma ruhsatı verilmesi esnasında havayolu taşıyıcılarının elindeki mevcut teçhizatın faal ve bakımlı olması koşuluyla daha rantabl kullanılarak, ülke ekonomisine kazandırılması düşünülmüştür.

Ayrıca, yer hizmetleri, uçuş emniyeti bakımından çok önemli bir hizmet olup, en az 3 yıl kendi uçaklarına yer hizmetleri yapan havayolu taşıyıcılara, bu hizmeti yapmaya müsaade edilmesi ile uçuş emniyeti, aprondaki araç trafiği ve yer hizmetleri kuruluşlarına yer tahsis imkanları konusundaki zorluklar da ortadan kaldırılmıştır.

3- Çalışma ruhsatlarının nasıl verileceği mevcut Yönetmelik ile belirlenmiş olup, kuruluşlar DHMİ tarafından belirlenen çalışma ruhsatları ücretlerini ve Yönetmeliğin 23. maddesi "h" bendi ile her bir hizmet türü için uçak tipi ve koltuk sayılarına göre sınıflandırılacak her bir uçak için DHMİ tarafından belirlenecek ücretleri " Hizmet Yapabilme Hakkı Karşılığı " olarak DHMİ'ye ödemeleri koşuluyla ve havalanındaki toplam uçak ve yolcu trafiği ile yer tahsis imkanları da dikkate alınarak çalışma ruhsatı verilmektedir. Bununla birlikte aynı anda meydan ihtiyacından daha fazla talep olması halinde ise ihale yoluna gidilebilecektir.

